

**POMORSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
W SZCZECINIE**

Paulina Sagan

Streszczenie

***OCENA MIKROFLORY JAMY USTNEJ ORAZ WYBRANYCH
WITAMIN U PACJENTÓW Z ŁUSZCZYCĄ W POWIĄZANIU
Z CIĘŻKOŚCIĄ PRZEBIEGU CHOROBY***

Promotor: prof. dr hab. n. med. Mariola Marchlewicz

Promotor pomocniczy: dr n. med. Magdalena Kiedrowicz

Szczecin 2023

STRESZCZENIE

Łuszczyca to przewlekła, nawracająca choroba zapalna skóry przebiegająca z okresami remisji i zaostrzeń, której częstość występowania szacuje się na około 2% populacji. Jest chorobą o dużej różnorodności obrazu oraz zaawansowania klinicznego. Przewlekły stan zapalny występujący w łuszczycy skutkuje rozwojem powikłań ogólnoustrojowych, w szczególności zaburzeń metabolicznych. Ponadto pacjenci z łuszczycą stanowią populację narażoną na niedobór witaminy D3, co może wskazywać na udział niedoboru witaminy D3 w patogenezie łuszczycy. Istnieje szereg hipotez dotyczących wpływu kolonizacji *Candida spp.* na odpowiedź immunologiczną u pacjentów z łuszczycą prowadzącą do gorszego przebiegu choroby.

Celem niniejszej pracy była ocena kolonizacji błony śluzowej jamy ustnej grzybami drożdżopodobnymi z rodzaju *Candida*, wybranych parametrów biochemicznych krwi oraz analiza ekspresji wybranych cytokin prozapalnych w błonie śluzowej jamy ustnej, u pacjentów z łuszczycą zwyczajną i ich wpływu na przebieg choroby. Ponadto oceniono jakość życia oraz jej związek z wybranymi parametrami biochemicznymi i mikrobiologicznymi.

Do badania zakwalifikowano 91 pacjentów w wieku 23-85 lat hospitalizowanych w Klinice Chorób Skórnych i Wenerycznych oraz pozostających pod opieką Poradni Przyklinicznej. Pacjenci zostali podzieleni na 2 grupy w zależności od ciężkości przebiegu choroby. Grupę kontrolną stanowiły 32 osoby bez chorób dermatologicznych.

U pacjentów przeprowadzono badanie przedmiotowe, badanie mykologiczne błony śluzowej jamy ustnej oraz dokonano oceny parametrów biochemicznych we krwi oraz witaminy D3, parametrów zespołu metabolicznego oraz markerów stanu zapalnego. Ponadto przeprowadzono barwienia immunohistochemiczne z wykorzystaniem przeciwciał przeciwko: TNF α , IL-12 i IL-17.

W badaniu nie wykazano istotnych różnic między pacjentami z łuszczycą o ciężkim i umiarkowanym, lekkim przebiegu łuszczycy oraz osobami zdrowymi w zakresie kolonizacji błony śluzowej jamy ustnej grzybami drożdżopodobnymi z rodzaju *Candida*. Potwierdzono występowanie związku pomiędzy stężeniem witaminy D3 a ciężkością przebiegu łuszczycy. Pacjenci z niedoborem witaminy D3 charakteryzowali się cięższym przebiegiem łuszczycy w porównaniu do pacjentów z suboptymalnym stężeniem witaminy D3. Wykazano, że parametr BMI nie jest zmienną zakłócającą powyższej obserwacji. Dowodzi to, że w grupie chorych zależność między stężeniem witaminy D3 a ciężkością przebiegu łuszczycy miała inne tło patogenetyczne i nie była związana z otyłością.

Stwierdzono również związek między stężeniem cholesterolu całkowitego i cholesterolu LDL a jakością życia ocenioną w DLQI, w grupie pacjentów z ciężką łuszczycą nie stwierdzając jednocześnie związku między wskaźnikiem masy ciała a wynikiem DLQI, co wykluczyło nadwagę i otyłość jako zmienną zakłócającą tej korelacji. Ponadto w badaniu nie stwierdzono różnicy w stężeniu cholesterolu między pacjentami o różnej ciężkości przebiegu łuszczycy. Dodatkowo

analiza statystyczna wykazała, że pacjenci z ciężką i umiarkowaną łuszczycą charakteryzowali się istotnie niższym stężeniem cholesterolu HDL w stosunku do grupy kontrolnej. Nie stwierdzono natomiast istotnej różnicy pomiędzy grupami w zakresie pozostałych parametrów biochemicznych wchodzących w skład ZM.

Badanie wykazało różnicę w stężeniu CRP między populacją pacjentów z łuszczycą a grupą osób zdrowych oraz wyższe stężenie CRP u pacjentów z łuszczycą o łagodnym przebiegu w porównaniu do osób zdrowych na poziomie trendu statystycznego.

Ilościowa analiza immunoekspresji wybranych markerów stanu zapalnego w komórkach nabłonkowych błony śluzowej jamy ustnej wykazała istotnie wyższy procent komórek wykazujących ekspresję IL-12, IL-17 i TNF α odpowiednio u pacjentów z łuszczycą o przebiegu ciężkim i umiarkowanym oraz u osób z łagodną manifestacją choroby w porównaniu do pacjentów zdrowych. U pacjentów z łuszczycą o ciężkim i umiarkowanym przebiegu stwierdzono, że procent komórek wykazujących ekspresję IL-12 był istotnie wyższy także w porównaniu do osób z łagodnym przebiegiem. U pacjentów z łuszczycą o ciężkim i umiarkowanym przebiegu stwierdzono, że procent komórek wykazujących ekspresję IL-12 był istotnie wyższy także w porównaniu do osób z łagodnym przebiegiem. Procent komórek wykazujących ekspresję TNF α był istotnie wyższy tylko u pacjentów z łuszczycą o przebiegu ciężkim i umiarkowanym w porównaniu do grupy kontrolnej. Uzyskane wyniki mogą wskazywać na obecność uogólnionego procesu zapalnego w przebiegu łuszczycy.

